

Czwartek, 24 maja 2012 r.

Europa efektywnie korzystająca z zasobów

P7_TA(2012)0223

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie Europy efektywnie korzystającej z zasobów (2011/2068(INI))

(2013/C 264 E/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy” (COM(2011)0571),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europa efektywnie korzystająca z zasobów – inicjatywa przewodnia strategii Europa 2020” (COM(2011)0021),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Lepsze wykorzystanie potencjału środków ochrony środowiska UE: budowanie zaufania poprzez większą wiedzę i lepszą zdolność reakcji” (COM(2012)0095),
- uwzględniając rezolucję z dnia 13 września 2011 r. w sprawie skutecznej strategii europejskiej w zakresie surowców ⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady ds. Środowiska Naturalnego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie Planu działania Komisji na rzecz Europy efektywnie korzystającej z zasobów (18786/11), konkluzje Rady ds. Konkurencji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie konkurencyjnej gospodarki europejskiej, a także konkluzje Rady ds. Środowiska Naturalnego z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie zrównoważonej gospodarki materiałami oraz zrównoważonej produkcji i konsumpcji: głównego wkładu do efektywnego wykorzystywania zasobów w Europie,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) zatytułowane „Środowisko Europy 2010 — stan i prognozy” (SOER2010),
- uwzględniając zbliżającą się konferencję Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zrównoważonego rozwoju, która odbędzie się w Brazylii w dniach 20-22 czerwca 2012 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Zapewnienie dostępności surowców dla przyszłego dobrobytu Europy – Projekt europejskiego partnerstwa innowacji w dziedzinie surowców” (COM(2012)0082),
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 19 stycznia 2012 r. pt. „Jak uniknąć marnotrawienia żywności: strategię na rzecz poprawy wydajności łańcucha żywnościowego w UE” ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisji Rozwoju Regionalnego i Komisji Rybołówstwa (A7-0161/2012),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0364.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0014.

Czwartek, 24 maja 2012 r.

- A. mając na uwadze, że obecny kryzys gospodarczy, finansowy i środowiskowy pokazuje, iż Europie pilnie potrzeba nowych źródeł zrównoważonego wzrostu gospodarczego;
- B. mając na uwadze, że skutki niedoboru środków, jak np. wzrost cen, są szczególnie dotkliwe dla osób o niższych dochodach i mieszkających w najmniej uprzywilejowanych regionach, i że z tego powodu synergia między polityką socjalną a polityką ochrony środowiska jest potrzebna jeszcze bardziej niż kiedykolwiek;
- C. mając na uwadze, że wzrastające zapotrzebowanie na zasoby naturalne, nadmierna eksploatacja tych zasobów oraz powiązana z nią zmiana użytkowania gruntów prowadzą do degradacji środowiska, szybszej zmiany klimatu oraz do zniszczenia ograniczonego naturalnego kapitału Ziemi, a w tym do utraty różnorodności biologicznej;
- D. mając na uwadze, że niedobór zasobów wynikający z ich intensywnego wykorzystywania, spekulacje cenowe na rynkach towarowych oraz radykalny wzrost ogólnoświatowej konsumpcji windują ceny surowców i że od przełomu wieków rzeczywiste ceny towarów wzrosły o 147 %; mając na uwadze, że przed UE najprawdopodobniej stoi wyzwanie zapewnienia dostępu do najważniejszych zasobów oraz ich nieprzerwanych dostaw; mając na uwadze, że oszczędne gospodarowanie surowcami jest z punktu widzenia gospodarki i polityki kluczowe dla stawienia czoła tym wyzwaniom;
- E. mając na uwadze, że skierowanie gospodarki na drogę oszczędności zasobów, przy uwzględnieniu ograniczonych możliwości planety oraz wzrostu ludności na świecie i liczby mieszkańców przyszłych krajów uprzemysłowionych, przyczyni się do wzrostu konkurencyjności oraz do zwiększenia nowych źródeł wzrostu gospodarczego i zatrudnienia dzięki oszczędności kosztów wynikającej z poprawy efektywności, sprzedaży innowacji oraz lepszego zarządzania zasobami w ciągu całego cyklu ich życia;
- F. mając na uwadze, że recykling nie ogranicza się do zbierania przetwarzalnych odpadów, i że w związku z tym należy włączyć w przyszłe działania wszystkie elementy łańcucha wartości;
- G. mając na uwadze, że przyszła kompleksowa polityka gospodarowania zasobami powinna rozróżniać nie tylko między odnawialnymi i nieodnawialnymi zasobami, ale także powinna obejmować materiały trwałe;
- H. mając na uwadze przeprowadzone w marcu 2011 r. badanie Eurobarometru, zgodnie z którym efektywne gospodarowanie zasobami oraz zrównoważona produkcja i konsumpcja są przedmiotem największej troski obywateli UE, oraz fakt, że w żadnym wypadku nie jest możliwe dążenie do zrównoważenia bez bezpośredniego zaangażowania obywateli dzięki zmianie postawy i zwyczajów społecznych w odniesieniu do wykorzystywania zasobów;
- I. mając na uwadze, że zapewnianie dostępu do zasobów oraz ich nieprzerwanych dostaw to coraz większe wyzwanie z uwagi na coraz intensywniejszą ich konsumpcję, a także zużycie wody i użytkowanie gruntów;
- J. mając na uwadze, że konkurencyjny przemysł umożliwia nowe inwestycje w bardziej efektywne technologie;

Działania priorytetowe

1. wzywa Komisję utworzenia wspólnych grup zadaniowych odpowiedzialnych za trzy kluczowe obszary, a mianowicie żywność, gospodarkę mieszkaniową oraz mobilność w celu jak najszybszego opracowania europejskiego planu działania na rzecz efektywnego korzystania z zasobów, zawierającego wyraźnie określone działania mające na celu ograniczenie zużycia zasobów; te grupy zadaniowe powinny uzupełniać pracę „platformy efektywnego gospodarowania zasobami UE”, a w ich skład powinny wchodzić eksperci z Komisji, państw członkowskich, branży przemysłowej, społeczeństwa obywatelskiego oraz inne kluczowe podmioty, których rola polega na wspieraniu partnerstwa pomiędzy uczestnikami łańcucha wartości;

Czwartek, 24 maja 2012 r.

2. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by do 2013 r. zlikwidowały przeszkody utrudniające funkcjonowanie europejskiego rynku recyklingu, ponownie korzystały z jego usług oraz stymulowały ten rynek ułatwiając dostęp do surowców wtórnych i produktów ubocznych zwiększając popyt na nie przy pomocy środków, które powinny obejmować sprawne dalsze opracowywanie rygorystycznych kryteriów końca fazy odpadu oraz bodźce ekonomiczne, takie jak obniżone stawki VAT dla materiałów wtórnych na obszarach, na których występują niedobory rynkowe, lub wspieranie innowacyjnych technologii zbierania i segregacji odpadów; w tym kontekście podkreśla pilną potrzebę pełnego wdrożenia wszystkich obowiązujących przepisów dotyczących odpadów oraz potrzebę nasilenia egzekwowania i kontroli;

3. apeluje, by Komisja i państwa członkowskie promowały badania oraz innowacje technologiczne celem przyspieszenia procesu przejścia na gospodarkę zasobooszczędną; podkreśla, że tzw. Unia innowacji, w tym program „Horyzont 2020”, europejskie partnerstwo na rzecz innowacji w dziedzinie surowców, plan działania w zakresie innowacji ekologicznych oraz ośrodki wiedzy innowacyjnej stanowią jedną z sił napędowych Europy efektywnie korzystającej z zasobów; wzywa Komisję do stworzenia łatwo dostępczej internetowej bazy danych dotyczącej sprawdzonych wzorców postępowania w dziedzinie oszczędnego gospodarowania zasobami;

4. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by do końca 2013 r. uzgodniły stosowanie jasnych, solidnych i wymiernych wskaźników działalności gospodarczej, uwzględniających zmianę klimatu, różnorodność biologiczną oraz efektywne gospodarowanie zasobami z perspektywy cyklu życia, np. w postaci „koszyka” czterech wskaźników wykorzystania zasobów, a mianowicie: śladu gruntowego, wodnego, materiałowego i węglowego; domaga się, by wskaźniki te stanowiły podstawę inicjatyw ustawodawczych oraz konkretnych celów w zakresie ograniczania emisji; podkreśla, że proces ten musi przebiegać w sposób przejrzysty i że należy w nim uwzględnić główne zainteresowane strony;

5. wzywa Komisję, by zaproponowała rozszerzenie zakresu stosowania dyrektywy w sprawie ekoprojektu na produkty niezwiązane z energią oraz by przedstawiła dodatkowe wymogi projektowania ekologicznego dotyczące ogólnego efektywnego gospodarowania zasobami i wydajności produktów, w tym zawartości surowców wtórnych, trwałości, przetwarzalności, przydatności do naprawy i możliwości ponownego wykorzystania, celem poprawy ich wpływu na środowisko oraz promowania rynków recyklingu; podkreśla, że każdy wniosek tego rodzaju musi opierać się na kompleksowych ocenach oddziaływania i musi być spójny z innymi odpowiednimi przepisami;

6. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by jak najszybciej włączyły program efektywnego gospodarowania zasobami do innych strategii politycznych, w tym do ogólnych strategii gospodarczych dotyczących zarządzania, takich jak „Europa 2020”, oraz by realizowały ten program na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym oraz unijnym;

Strategia na rzecz przyszłego wzrostu gospodarczego

7. popiera inicjatywę przewodnią „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” oraz Plan działań na rzecz zasobooszczędnej Europy oraz zawartą w nim wizję roku 2050, a także główne etapy Planu; wzywa Komisję, by w najbliższym czasie przedstawiła wszelkie inicjatywy (ustawodawcze lub inne) niezbędne, by osiągnąć wyznaczone cele oraz dopilnować, że wszystkie strategie UE będą z nimi spójne oraz spójne z ogólną wizją UE stworzenia do 2050 r. niskowęglowej gospodarki poprzez – między innymi – ograniczenie poziomu emisji gazów cieplarnianych o 80-95 % w porównaniu do poziomów z 1990 r.; przypomina, że oddzielenie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów ma podstawowe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności Europy oraz dla zmniejszenia jej uzależnienia od zasobów; zaleca Komisji zadbanie o stabilne ramy prawne, tak aby nie zagrażała inwestycjom długoterminowym;

8. podkreśla znaczenie racjonalnego korzystania z zasobów w celu realizacji założeń strategii „Europa 2020”; uważa, że program ramowy „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji powinien w tym względzie odgrywać zasadniczą rolę; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia krajowych planów działania w zakresie racjonalnego wykorzystywania zasobów wraz ze szczegółowymi środkami i celami zgodnymi z założeniami planu działania UE;

Czwartek, 24 maja 2012 r.

9. wzywa Komisję, by do końca 2012 r. wysunęła propozycję nowych ram polityki na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji, opracowując proces identyfikacji priorytetowych produktów lub usług, które w największym stopniu przyczyniają się do tego, aby kluczowe światowe dziedziny konsumpcji (obejmujące wodę, grunty, surowce i węgiel) były zgodne ze wskaźnikami konsumpcji określonymi w planie działania dotyczącym racjonalnego wykorzystywania zasobów; propozycji tej powinny towarzyszyć wnioski ustawodawcze dotyczące priorytetowych produktów i usług wraz z odpowiednimi narzędziami, w tym mechanizmami, które mogą zwiększyć efektywność łańcucha dostaw i możliwość ustanowienia minimalnych wymogów lub najlepszych wzorców wydajności za pośrednictwem środków wykonawczych;

10. uznaje, że działania zmierzające do osiągnięcia efektywnego gospodarowania zasobami w żadnym wypadku nie mogą ograniczać się wyłącznie do sektora publicznego i dlatego wzywa Komisję, państwa członkowskie oraz przedsiębiorstwa, by w swoich strategiach gospodarczych opierały się na zdecydowanie wyższej efektywności gospodarowania zasobami, prowadzącej do oddzielenia wzrostu gospodarczego od zużycia zasobów; uważa też, że należy skoncentrować się zarówno na sprawnym, jak i wydajnym korzystaniu z zasobów;

11. podkreśla pilną konieczność podjęcia natychmiastowego działania celem wsparcia innowacji i inwestycji w najnowsze techniki i modele biznesowe, w tym sektorowe strategie przemysłowe i zrównoważone modele biznesowe, takie jak spółka leasingowa, oraz celem stworzenia bodźców, które przyniosą korzyści dla gospodarki; podkreśla ważną rolę, jaką pełni sektor prywatny, w tym MŚP, w zapewnianiu ekologicznego wzrostu gospodarczego;

12. podkreśla, że Europa jako społeczeństwo recyklingu musi w dużym stopniu ponownie wykorzystywać i recyklingować produkowane przed siebie odpady oraz jak najskuteczniej wytwarzać surowce wtórne;

13. wzywa do opracowania przyjaznego MŚP standardu wykorzystywania zasobów w oparciu o koncepcje takie jak Global Compact;

14. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by w pełni włączyły cele związane z efektywnym gospodarowaniem zasobami w europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej; wzywa państwa członkowskie, by potwierdziły tę potrzebę w Radzie Europejskiej; wzywa Komisję do przedstawienia dalszych szczegółów na temat tego, w jaki sposób postępy państw członkowskich na rzecz bardziej racjonalnego wykorzystywania zasobów będą konkretnie oceniane w ramach procesu europejskiego semestru;

15. podkreśla, że dzięki przewadze w dziedzinie racjonalnego wykorzystywania zasobów wynikającej z pierwszeństwa na rynku możliwe jest zdobywanie rozwijających się rynków; przypomina jednocześnie, że UE stanowi ok. jedną trzecią światowego rynku technologii środowiskowych;

Transformacja gospodarki

16. przypomina, że pilnie potrzebne jest ograniczenie wykorzystania zasobów w celu uniknięcia potencjalnych problemów, takich jak niedobór zasobów i ich rosnące ceny;

17. zwraca uwagę, że aby możliwe było przejście na gospodarkę racjonalnie korzystającą z zasobów, ceny rynkowe muszą w pełni odzwierciedlać stopień niedoboru zasobów, a także koszty związane z procesem produkcji; podkreśla, że rynki stymulują racjonalne wykorzystywanie zasobów, jeżeli ceny odzwierciedlają rzeczywiste koszty wykorzystanych zasobów; wzywa do zastosowania podejścia uwzględniającego cykl życia w procesie rachunkowości oraz do internalizacji zewnętrznych kosztów środowiskowych według zasady „zanieczyszczający płaci”;

18. wspiera zawarte w planie działania zobowiązanie Komisji do opracowania instrumentów rynkowych umożliwiających uwzględnianie negatywnych efektów zewnętrznych w cenach rynkowych, a co za tym idzie, odzwierciedlenie rzeczywistych kosztów wykorzystywania zasobów i ich wpływu na środowisko;

19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia bodźców zachęcających przedsiębiorstwa i organy sektora publicznego do pomiaru i ciągłej poprawy śladu wodnego, gruntowego, materiałowego i węglowego służących rozszerzeniu zasady odpowiedzialności producenta i zlikwidowaniu barier utrudniających efektywne korzystanie z zasobów;

Czwartek, 24 maja 2012 r.

20. wzywa państwa członkowskie by wprowadziły podatek ekologiczny; podkreśla, że powinno to pozwolić na obniżenie innych podatków, takich jak obciążenie podatkowe pracy, zwiększyć konkurencyjność oraz stworzyć równe warunki działania i utorować drogę dla rozwoju technicznego; apeluje, by Komisja i państwa członkowskie przeprowadzały kontrole tego instrumentu i porównywały jego wyniki;
21. nalega, by Komisja zbadała rozwój modelu hierarchicznego, aby gwarantować najwyższą wartość dodaną wykorzystania zasobów bez narażania środowiska;
22. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia, najpóźniej do 2014 r., konkretnych planów opartych na jasnej definicji wycofania, do 2020 r., wszystkich szkodliwych dla środowiska dotacji, w tym dotacji sprzyjających nieracjonalnemu wykorzystywaniu zasobów odnawialnych, oraz do przedstawienia sprawozdania z postępów poczynionych dzięki krajowym programom reform;
23. wzywa Komisję do zbadania możliwości stworzenia ogólnounijnych systemów zwiększonej odpowiedzialności producenta, aby poprawić osiągi wszystkich państw członkowskich, łącznie z tymi, w których poziom ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów jest znacznie niższy, niż średnia unijna;
24. podkreśla znaczenie roli, jaką odgrywają obywatele i organizacje społeczeństwa obywatelskiego we wprowadzaniu zmian i w transformacji gospodarki; podkreśla potrzebę opracowywania strategii uświadamiających oraz strategii mających na celu zmianę zachowań konsumentów, a także unikania tzw. efektu odbicia;
25. podkreśla konieczność zagwarantowania trwałego zaopatrzenia Europy w surowce w sposób wystarczający, by zaspokoić potrzeby rozwijającego się sektora recyklingu oraz tak, by nastąpił rozwój otwartej gospodarki europejskiej i powstawały nowe miejsca pracy;
26. domaga się wprowadzenia ostrzejszych wymogów dotyczących „zielonych” zamówień publicznych na produkty i usługi wywierające znaczący wpływ na środowisko i w największym stopniu przyczyniające się do konsumpcji kluczowych zasobów światowych (wody, gleby, surowców i węgla), o których mowa w planie działania; wzywa Komisję, by sprawdziła, w jakim zakresie „zielone” zamówienia publiczne można połączyć z projektami finansowanymi przez UE; wzywa do podjęcia wysiłków w celu promowania wspólnych zamówień oraz sieci urzędników odpowiedzialnych za zamówienia publiczne w ramach wsparcia „zielonych” zamówień publicznych do końca tego roku, zwracając przy tym uwagę, że nie może to stwarzać niekorzystnych warunków konkurencji dla przedsiębiorstw publicznych;
27. wzywa do rozszerzenia systemów informacji środowiskowych na tradycyjne masowe wyroby konsumpcyjne; popiera krajowe eksperymenty dotyczące oznakowania ekologicznego i zachęca Komisję do opracowania ujednoliconej europejskiej metody wyliczania śladu ekologicznego produktów, by dostarczać konsumentom pełniejsze informacje o wyrobach nieobjętych takimi istniejącymi systemami jak oznakowanie ekologiczne, etykieta informująca o wydajności energetycznej czy oznakowanie produktów rolnictwa ekologicznego;
28. zwraca uwagę na znaczenie pełnego i szczegółowego oznakowania produktów, obejmującego między innymi informacje o wykorzystaniu zasobów; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o podjęcie niezbędnych działań w celu poprawy obecnie obowiązujących przepisów dotyczących oznakowania poprzez zintegrowanie oznakowania, tak aby umożliwić konsumentom sprawne dokonanie świadomego i zrównoważonego wyboru;
29. wzywa państwa członkowskie, by dopilnowały pełnego wdrożenia dorobku prawnego UE w zakresie odpadów, w tym realizacji minimalnych celów, poprzez krajowe strategie zarządzania oraz strategie i plany zapobiegania powstawaniu odpadów; powtarza, że określone już cele odnoszące się do zbiórki i segregowania odpadów należy dalej rozszerzać i wykorzystać do osiągnięcia jak największego i jakościowo najlepszego odzysku materiałów na poszczególnych etapach; w konsekwencji podkreśla konieczność przyznawania funduszy unijnych w pierwszej kolejności na działania plasujące się na wyższej pozycji w hierarchii odpadów określone w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów (np. poprzez nadanie zakładom recyklingu priorytetu względem unieszkodliwiania odpadów); wzywa Komisję, by rozważyła konieczność usprawnienia i ujednolicenia metod obliczeń i badań statystycznych odnoszących się do odpadów celem uzyskania wiarygodnej podstawy do promowania recyklingu;

Czwartek, 24 maja 2012 r.

30. wzywa Komisję i państwa członkowskie do skuteczniejszej walki z nielegalnym przemieszczaniem odpadów (zwłaszcza odpadów niebezpiecznych) do krajów trzecich oraz w szczególności do zaostrzenia odpowiednich mechanizmów kontroli; w związku z tym zachęca do stworzenia europejskiej polityki zagranicznej w dziedzinie odpadów, której celem będzie propagowanie najlepszych europejskich norm w zakresie unieszkodliwiania odpadów również poza Unią Europejską;

31. zauważa, że ponad 20 % artykułów spożywczych jest usuwanych jako odpady; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia konkretnych działań służących ograniczeniu ilości odpadów żywnościowych; zauważa ponadto, że w tym przypadku marnowana jest nie tylko żywność, lecz również zasoby w dziedzinie jej przetwarzania i pakowania;

32. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by kładły większy nacisk na informowanie, edukację i zwiększanie świadomości, szczególnie w jeśli chodzi o kwestię segregowania odpadów, powtórnego wykorzystywania i recyklingu, mając na uwadze, że edukacja ma bezpośredni wpływ na nawyki związane z racjonalnym wykorzystaniem zasobów;

33. wzywa Komisję, by usprawniła dorobek prawny w zakresie odpadów uwzględniając ich hierarchię oraz konieczność obniżenia poziomu odpadów reszkowych do poziomu bliskiemu zeru; dlatego też wzywa Komisję, by do 2014 r. przedstawiła wnioski z myślą o stopniowym wprowadzaniu powszechnego zakazu składowania odpadów na poziomie europejskim, a także z myślą o odejściu, do końca tego dziesięciolecia, od spalania odpadów nadających się do recyklingu i kompostowania; powinny temu towarzyszyć odpowiednie środki przejściowe, w tym dalszy rozwój wspólnych standardów opartych na koncepcji cyklu życia; wzywa Komisję do przeglądu celów w zakresie recyklingu na 2020 r., zawartych w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów; uważa, że również instrument w postaci podatku od składowania odpadów – wprowadzony już w kilku państwach członkowskich – mógłby pomóc osiągnąć ten cel;

34. zauważa, że istniejące składowiska odpadów mogą być wykorzystywane jako składowiska surowców (pozyskiwanie surowców z odpadów miejskich – urban mining), jednak nadal istnieje zbyt mało wyników badań na ten temat;

35. wzywa państwa członkowskie do rozszerzenia prac nad wytycznymi w sprawie opracowania norm dla materiałów recyklingowanych za pośrednictwem Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego;

36. wzywa Komisję, by opracowała strategię gwarantującą kaskadowe wykorzystanie surowców naturalnych oraz faworyzującą produkty o najwyższej wartości dodanej oraz powstałe w oparciu o racjonalne wykorzystanie zasobów jeżeli chodzi o produkcję energii, biorąc w szczególności pod uwagę potencjał ograniczania emisji gazów cieplarnianych;

37. domaga się, by Komisja wspierała także takie kaskadowe podejście w przypadku wykorzystywania biomasy, przedkładając recykling i produkty o najwyższej wartości dodanej i powstałe z racjonalnym wykorzystaniem zasobów, takie jak produkty biotechnologiczne i surowce przemysłowe, nad bioenergie;

38. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania programu mającego na celu uświadamianie przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, oraz oferowanie im doradztwa;

39. podkreśla, że aby podejście oparte na cyklu życia miało sens, musi ono opierać się na możliwie najbardziej precyzyjnej rachunkowości; w tym kontekście nalega, aby przy wdrażaniu dyrektywy w sprawie jakości paliwa dostawcy stosowali odrębną wartość domyślną dla piasków bitumicznych;

40. podkreśla znaczenie działalności badawczo-rozwojowej oraz innowacyjności dla przyspieszenia procesu przekształcania Europy w obszar efektywnie korzystający z zasobów; zauważa, że szczególnie potrzebne jest zwiększenie innowacyjności w takich obszarach, jak przyjazne dla środowiska poszukiwanie i wydobywanie surowców, rolnictwo, przemysł chemiczny, gospodarka odpadami i recykling, gospodarka wodna, potencjał ponownego wykorzystania, a także w zakresie zastępowania mających negatywny wpływ na środowisko materiałów, technologii i projektów innymi rozwiązaniami na rzecz mniejszego zużycia materiałów i energii, energii odnawialnej i wydajności energetycznej; zauważa, że przyznawanie ulg podatkowych z tytułu mniejszego wykorzystania zasobów również byłoby korzystne dla innowacji, badań i rozwoju;

41. przypomina, że racjonalne wykorzystanie zasobów powinno mieć na celu pomoc Unii w osiągnięciu lepszych wyników technicznych w celu lepszej eksploatacji surowców w ramach całego łańcucha wartości (podczas wydobywania, przetwarzania, rafinacji i recyklingu);

Czwartek, 24 maja 2012 r.

42. wzywa Komisję do zbadania, w jaki sposób można zwiększyć racjonalne korzystanie z zasobów przez przemysł wydobywczy i przetwórczy w UE w celu wzmocnienia konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju, między innymi dzięki wspieraniu przyjmowania nowych technologii i wytwarzaniu na większą skalę produktów ubocznych obok metali podstawowych;

43. domaga się, by państwa członkowskie rozważyły stworzenie centrów nowatorskich technologii w celu wspierania wydobywania, recyklingu i ponownego wykorzystania użytecznych składników odpadów górniczych oraz ułatwienia późniejszego wykorzystania odpadów górniczych znajdujących się w różnych rodzajach składowisk oraz w przemyśle budowlanym oraz obsługi tego rodzaju składowisk odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska;

44. zwraca uwagę na potrzebę stosowania alternatywnych produktów, pozwalających na zmianę energo- i materiałochłonnych modeli konsumpcji przy osiągnięciu tego samego poziomu wydajności, a także stosowania alternatywnych surowców i materiałów, zmniejszając tym samym energochłonność procesów produkcyjnych;

45. wzywa Komisję do zbadania efektów opodatkowania zasobów i surowców pierwotnych, a w szczególności do zbadania wszelkich skutków ubocznych, takich jak zastępowanie niezgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, uchylanie się od opodatkowania czy przenoszenie działalności gospodarczej do krajów trzecich;

46. podkreśla znaczenie umiejętności i szkoleń; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zaangażowania się w tym kontekście w bliski dialog z partnerami społecznymi, ośrodkami akademickimi i przemysłowymi; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby we współpracy z przemysłem i ośrodkami akademickimi wspierały racjonalne wykorzystywanie zasobów dzięki specjalnym programom akademickim i stypendiom; w związku z tym popiera także programy wymiany w tej dziedzinie, takie jak program Erasmus Mundus w zakresie minerałów i ochrony środowiska;

47. podkreśla potrzebę zainwestowania w recykling surowców i metali ziem rzadkich, ponieważ wydobycie, rafinacja i recykling tych metali powoduje poważne skutki dla środowiska, jeżeli procesy te nie są należycie prowadzone;

Kapitał naturalny a usługi ekosystemowe

48. podkreśla, że różnorodność biologiczna ma kluczowe znaczenie dla istnienia życia ludzkiego i dobrobytu społeczeństw, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio, poprzez zapewniane usługi ekosystemowe; z zadowoleniem przyjmuje strategię na rzecz różnorodności biologicznej UE do 2020 r., łącznie z wszelkimi celami i działaniami, które są z nią związane; podkreśla znaczenie uwzględniania kwestii ochrony różnorodności biologicznej, również w Europie efektywnie korzystającej z zasobów;

49. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje opracowanie specjalnych środków na rzecz kontroli gatunków inwazyjnych i domaga się ich niezwłocznego wdrożenia;

50. podkreśla znaczenie wody jako zasobu naturalnego mającego podstawowe znaczenie zarówno dla ludzkości, jak i dla ekosystemów; przypomina o coraz większym nacisku na dostępność i jakość bezpiecznych zasobów wodnych z uwagi na takie czynniki jak wylesianie, urbanizacja, wzrost liczby ludności i rozwój gospodarczy, a także zmiana klimatu; podkreśla potrzebę wielopoziomowego podejścia do gospodarowania zasobami wodnymi, kładąc nacisk na rolę władz lokalnych i regionalnych w kontekście projektu przewodniego „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”;

51. nalega również, by Komisja oszacowała i ujawniła koszty szkód środowiskowych będących skutkiem unijnej polityki rolnej i rybołówstwa;

52. wzywa Komisję do wykorzystania najlepszych praktyk w dziedzinie efektywnego korzystania z zasobów, aby opracować odpowiednie kryteria i rozpocząć programy pilotażowe odnośnie do szeregu zasobów, np. fosforu, tak aby w 2020 r. osiągnąć 100 % poziom ich ponownego wykorzystania oraz zoptymalizować ich wykorzystanie i recykling; zaznacza, że takie projekty powinny być finansowane bezpośrednio z budżetu UE;

Czwartek, 24 maja 2012 r.

53. jest zdania, że należy w sposób bardziej strategiczny i przyjazny dla środowiska gospodarować zasobami w Europie; uważa, że należy podjąć większe wysiłki na rzecz gospodarowania zasobami dostępnymi w UE, w szczególności zasobami mineralnymi, metalami i drewnem, jak również zasobami energetycznymi, w tym paliwami kopalnymi; podkreśla możliwości UE w zakresie zaspokajania własnego zapotrzebowania na surowce i wzywa do ograniczenia jej uzależnienia od importu surowców wytworzonych przy pomocy metod niezrównoważonych z punktu widzenia ochrony środowiska;

54. jest zdania, że przemysł państw członkowskich powinien w coraz większym stopniu opierać się na wykorzystywaniu własnych surowców; zwraca uwagę, że zarządzanie zasobami własnymi winno uniemożliwić marnowanie zasobów;

55. podkreśla znaczenie zrównoważonego rolnictwa, co prowadzi do ograniczenia intensywności użytkowania gruntów oraz ograniczenia śladu węglowego Europy;

56. jest zdania, że świadomi konsumenci odgrywają kluczową rolę jeżeli chodzi o bardziej racjonalne wykorzystywanie zasobów w spożyciu żywności i wspiera inicjatywy podejmowane na szczeblu lokalnym, krajowymi i unijnym, których celem jest wspieranie bardziej zrównoważonych modeli spożywania żywności;

57. zwraca uwagę na znaczenie odnawialnych zasobów naturalnych, takich jak lasy, w kwestii racjonalnego wykorzystywania zasobów; wzywa Komisję, by zachęcała do stosowania materiałów i surowców, które są odnawialne, pochodzenia biologicznego i przyjazne dla środowiska; zwraca w szczególności uwagę na fakt, że stosowanie niskoemisyjnych surowców odnawialnych, takich jak drewno, do celów budownictwa jest zasobooszczędne;

58. podkreśla potrzebę zwiększenia ochrony lasów w UE i wzmocnienia powiązanych metod zapobiegania ryzyku, gdyż zasoby leśne i znaczenie drewna dla środowiska stanowią istotny kapitał naturalny; wzywa do utworzenia instrumentów finansowych na rzecz środków zapobiegających pożarom lasów i przeciwpałozym; wzywa Komisję, aby wraz z przemysłem drzewnym zbadała, w jakim stopniu konkretne środki mogą zapewnić zrównoważoną eksploatację zasobów leśnych, w szczególności dzięki projektom pilotażowym; opowiada się za lepszym wykorzystaniem środków z zakresu leśnictwa, które są dostępne w ramach różnych strategii politycznych UE, aby podnieść wartość gospodarczą lasów i zapewnić lepszą dostępność drewna, na przykład dzięki zalesianiu w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich;

59. podkreśla, że utrata substancji odżywczych w środowisku wskutek produkcji rolnej oznacza ogromne obciążenie zewnętrzne ekosystemów, zdrowia ludzkiego i klimatu; wzywa Komisję, by wprowadziła nowoczesne techniki gospodarowania substancjami odżywczymi w celu ograniczenia ich utraty wskutek nasilenia produkcji;

60. zaznacza, że pakiet reform WPRybn stanowi kluczowy element przewodniej inicjatywy na rzecz efektywnego korzystania z zasobów w Europie; uważa, że jak najbardziej zrównoważona produkcja, zapobieganie zrzutom, czystsze i wydajniejsze silniki, bardziej selektywne narzędzia połowowe, jednakowe warunki prowadzenia działalności na poziomie międzynarodowym oraz nadmierna zdolność połowowa floty rybackiej to kwestie wymagające rozwiązania, aby zapewnić przyjazny dla środowiska i opłacalny gospodarczo charakter sektora rybołówstwa i akwakultury; podkreśla ponadto społeczne i gospodarcze znaczenie łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;

Zarządzanie i monitorowanie

61. wzywa Komisję do przyjęcia, po konsultacjach ze wszystkimi najważniejszymi zainteresowanymi podmiotami, solidnych i łatwo zrozumiałych wskaźników, np. śladu gruntowego, wodnego, materiałowego i węglowego, tak aby monitorować postępy w osiąganiu celów; wskaźniki te powinny się opierać na zintegrowanych narzędziach rachunkowości oraz na spójnej i powszechnie przyjętej metodyce popartej naukowo, i powinny być wyraźnie zdefiniowane, aby miały zastosowanie w całej UE, w odniesieniu do podejmowania decyzji i podmiotów prywatnych; powinny one także w pełni uwzględniać wpływ cyklu życia i mierzyć zasoby dostarczane gospodarce, aby umożliwić ujęcie wszystkich aspektów niedoboru zasobów, obejmując tym samym ukryte przepływy; ostrzega, że sugerowany wskaźnik produktywności zasobów nie zapewni wymaganych informacji;

Czwartek, 24 maja 2012 r.

62. ponownie podkreśla znaczenie określenia spójnych, wymiernych, jasnych i sprawdzalnych celów sektorowych, w tym celu ogólnego, dla realizacji wizji i głównych etapów planu działania; ma świadomość złożoności tej problematyki oraz wynikającej z tego niezbędnej solidnej podstawy naukowej; wzywa Komisję, by najpóźniej w rok od przyjęcia odnośnych wskaźników przedstawiła na tej podstawie konkretną propozycję takich celów dla UE i państw członkowskich oraz by zapewniła zgodność wszystkich strategii politycznych UE z wyznaczonymi celami; uważa, że główne etapy planu działania należy traktować jako cele dopóki nie zostaną określone bardziej szczegółowe założenia; wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia odpowiednich celów w strategiach dotyczących efektywnego korzystania z zasobów;

63. podkreśla, że specyficzne wskaźniki efektywnego gospodarowania zasobami mają decydujące znaczenie we wszystkich obszarach polityki i wzywa Komisję do uwzględniania tych wskaźników we wszystkich przeprowadzanych przez nią ocenach oddziaływania; uważa ponadto, że obowiązkową częścią każdej oceny oddziaływania powinien być też test konkurencyjności przewidziany w komunikacie Komisji COM(2010)0614;

64. wzywa Komisję do wyegzekwowania pełnego wdrożenia istniejącego ustawodawstwa, ze szczególnym poszanowaniem ustawodawstwa dotyczącego wody w celu jak najobszerniejszego przeanalizowania wszystkich możliwości;

65. z zadowoleniem przyjmuje unijną dyrektywę w sprawie jakości paliwa jako ważny krok w kierunku przyjęcia podejścia do wykorzystania zasobów uwzględniającego cykl życia oraz nalega, by podczas wdrażania tej dyrektywy dostawcy stosowali oddzielne domyślne wartości dla piasków roponośnych;

66. uważa, że EAP 7 powinien stanowić właściwe ramy polityczne do zrealizowania wizji, głównych etapów oraz celów planu działań na rzecz Europy efektywnie korzystającej z zasobów;

67. wzywa Komisję, by dokonała przeglądu strategii politycznych UE oraz dokonała oceny między innymi krajowych planów działania dotyczących odnawialnych źródeł energii oraz wspólnej polityki rolnej z perspektywy ich wpływu na efektywne wykorzystywanie zasobów;

68. jest zdania, że Europa efektywnie wykorzystująca zasoby stanowi odpowiednie ramy tworzenia ekologicznych miejsc pracy dla wszystkich, bez dyskryminacji;

69. utrzymuje, że racjonalne wykorzystanie zasobów utrudniają niejednokrotnie uciążliwe procedury administracyjne; wzywa Komisję do uproszczenia procedur autoryzacji, aby umożliwić skuteczniejsze wdrożenie efektywnego wykorzystywania zasobów; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą dyrektywy w sprawie przejrzystości;

70. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowywania publicznych kampanii informacyjnych i edukacyjnych mających na celu zwiększenie popytu na produkty pochodzące z odpadów recyklingowanych;

71. apeluje o podjęcie działania w celu dopilnowania, aby jak najefektywniejsze korzystanie z zasobów było kluczowym czynnikiem w polityce regionalnej; podkreśla, że efektywne korzystanie z zasobów powinno być zagadnieniem uwzględnianym na szczeblu regionalnym i lokalnym, biorąc pod uwagę potencjał, problemy i różne poziomy rozwoju europejskich regionów; zaznacza ponadto konieczność dostosowania przez władze lokalne i regionalne działań na rzecz efektywnego korzystania z zasobów do strategii „Europa 2020”;

Wymiar międzynarodowy

72. uznaje wydajne i zrównoważone korzystanie z zasobów oraz alokację zasobów za kluczowy element polityki przemysłowej UE, który powinien również wpłynąć na stosunki zewnętrzne Unii w chwili obecnej i w przyszłości; pod tym względem uważa, że handel towarami i usługami związanymi ze środowiskiem naturalnym stanowi instrument zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, który przynosi korzyści zarówno w zakresie handlu, jak i środowiska naturalnego;

73. sądzi, że sprawiedliwy, otwarty i niedyskryminacyjny wielostronny system handlowy oraz ochrona środowiska naturalnego powinny się wzajemnie wzmacniać i przynosić korzyści lokalnym społecznościom, pod warunkiem że wielostronne zasady handlowe zostaną zreformowane w celu lepszego reagowania na wyzwania związane z ochroną środowiska i podstawowe potrzeby ludzkie;

Czwartek, 24 maja 2012 r.

74. zwraca się do Komisji Europejskiej o szersze uwzględnienie kwestii związanych z surowcami, takich jak a) ograniczenia wywozu oraz b) aspekty dotyczące inwestycji, w obecnych i przyszłych negocjacjach dwu- i wielostronnych prowadzonych przez UE;

75. podkreśla, że sprawiedliwe otwieranie rynków światowych dla towarów i usług związanych ze środowiskiem naturalnym, zachęcanie do zrównoważonej konsumpcji powoduje wzrost możliwości w sektorze eksportu, tworzy nowe miejsca pracy związane z rozpowszechnianiem nowych technologii ekologicznych, innowacyjnością i konkurencyjnością, a także zapewnia konsumentom niższe ceny, wyższą jakość i większy wybór;

76. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione podczas negocjacji handlowych w ramach rundy dauhańskiej Światowej Organizacji Handlu w sprawie zmniejszenia lub zniesienia barier taryfowych i pozataryfowych w handlu towarami i usługami związanymi ze środowiskiem naturalnym, a także zachęca strony do dalszych wysiłków – niezależnie od przyszłości rundy dauhańskiej – w kierunku jasnego zdefiniowania towarów i usług związanych ze środowiskiem naturalnym, które uwzględniałyby społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw, normy środowiskowe UE i zasady sprawiedliwego handlu;

77. ponownie potwierdza, że wszystkie obowiązujące obecnie dwustronne i regionalne europejskie umowy handlowe powinny zawierać ambitny rozdział o aspekcie zrównoważenia, tak jak ma to miejsce w przypadku umów o wolnym handlu zawartych ostatnio między Unią Europejską a Republiką Korei, Kolumbią, Peru oraz Ameryką Środkową; ponadto uważa, że aspekty dotyczące zrównoważoności społecznej i ekologicznej powinny być traktowane na równi z handlowymi aspektami umów, i w związku z tym wzywa Komisję Europejską do dopilnowania, by rozdziały te podlegały przepisom o rozstrzyganiu sporów, które należy zawrzeć w przyszłości w każdej umowie o wolnym handlu;

78. uważa, że wprowadzenie preferencji taryfowych odnoszących się do towarów i usług związanych ze środowiskiem naturalnym, produkowanych w sposób społecznie odpowiedzialny, do ogólnego systemu preferencji mogłoby zapewnić wartość dodaną w dziedzinie handlu UE z krajami rozwijającymi się oraz pełnić rolę dodatkowej zachęty do osiągania celów strategii „Europa 2020” i długoterminowych celów Unii w zakresie klimatu i energii;

79. uważa, że w kontekście konferencji Rio+20 oraz w okresie ją poprzedzającym istnieje potrzeba zainicjowania nowej i wzmożonej debaty z udziałem wszystkich państw członkowskich ONZ, społeczeństwa obywatelskiego i związków zawodowych, która byłaby poświęcona głównie skuteczności dobrowolnego charakteru społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;

80. podkreśla, że ekoinnowacje UE stymulują większą efektywność korzystania z zasobów poza granicami UE, ograniczając tym samym wyczerpywanie się ogólnoswiatowych zasobów naturalnych; z tego względu wzywa państwa członkowskie, by wzmacniały krajowe strategie na rzecz efektywnego korzystania z zasobów oraz by dzieliły się wiedzą na ten temat podczas ogólnoswiatowych forów, takich jak szczyt Rio +20; utrzymuje, że szybko rosnąca światowa konsumpcja oraz kurczące się zasoby materiałowe oznaczają konieczność inwestycji w racjonalne wykorzystywanie zasobów na całym świecie;

81. zauważa, że zbliżający się szczyt Ziemi Rio+20 mógłby pełnić funkcję ważnego forum, na którym można by omówić zagadnienia związane z efektywnym gospodarowaniem zasobami i zrównoważonym rozwojem; uważa, że nowy zestaw celów zrównoważonego rozwoju mógłby wypełnić luki w milenijnych celach rozwoju, a także mógłby być kolejnym silnym projektem ogólnoswiatowym, który uznaje nierozdzielne powiązania między środowiskiem naturalnym i każdym wymiarem rozwoju; apeluje do UE i jej państw członkowskich o odegranie stanowczej i pozytywnej roli na wspomnianej konferencji, co ma służyć sprostaniu wyzwaniom związanym z ustanowieniem ekologicznej gospodarki sprzyjającej włączeniu społecznemu w skali światowej;

*

* *

82. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.